

موافقتنامه

ایجاد تسهیلات حمل و نقل و ترانزیت بین المللی

میان جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری اسلامی ایران و جمهوری هند

(موافقتنامه چابهار)

مقدمه

حکومت های جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری اسلامی ایران و جمهوری هند، که پس از این به عنوان طرف های متعاقد خطاب می گردند:

با تمایل به حمایت و تحکیم همکاری ها و توسعه روابط اقتصادی میان مردمان شان در سطوح منطقه ای و جهانی؛

با درک نیازمندی های افغانستان به عنوان یک کشور محاط به خشکه برای دسترسی به دریا های آزاد از طریق بندر چابهار مطابق به کنوانسیون های بین المللی؛

با در نظر داشت این که بندر چابهار به عنوان یکی از مراکز عمده منطقه ای برای همکاری های حمل و نقل میان سه طرف متمم با هدف استفاده از خط آهن، سرک، هوا و قابلیت های گمرکی بندر چابهار و منطقه آزاد تجارتی و صنعتی آن می باشد؛

با ابراز تمایل جهت توسعه و بهبود قابلیت های شان غرض تسهیل حمل و نقل و ترانزیت کالا و مسافر طبق قوانین ملی و کنوانسیون ها و معیار های بین المللی حمل و نقل که طرف های متعاقد عضویت آنها را دارند؛

با تأکید بر استفاده از زیربنای حمل و نقل موجود و آینده به منظور انتقال و ترانزیت کالا و مسافر طریق قلمرو های شان؛

با تصریح اهمیت بندر چابهار به عنوان مرکز توسعه همکاری های حمل و نقل و ترانزیت میان سه کشور؛

با یادآوری از یادداشت تفاهم منعقدہ جنوری ۲۰۰۳ میان جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری اسلامی ایران و جمهوری هند به منظور توسعه زیربنای حمل و نقل در قلمرو های سه کشور؛

به شرح زیر توافق نموده اند:

اصطلاحات و تعريفات بكار رفته در اين موافقتنامه معانی زیر را افاده می نمایند:

- ا. حمل کننده: هر شخص حقوقی یا حقیقی ثبت شده در قلمرو یک طرف؛ که مطابق به قانون داخلی آن طرف زمینه حمل و نقل بین المللی کالا و مسافر را فراهم می سازد؛
- ب. بندر خشک: موقعیت زمینی که به عنوان مرکز لوژستیک اتصال یک یا چند نوع حمل و نقل برای انتقال، ذخیره سازی و تنظیم بررسی کالای در حال انتقال در تجارت بین المللی و اجرای کنترل و نظارت گمرکی استفاده می شود؛
- ج. کمیته پیگیری: نهادی است که شورای هماهنگی را کمک نموده و متشکل از نماینده های همه طرف های مشمول برای تنظیم کلیه فعالیت ها در چهارچوب این موافقتنامه میباشد؛
- د. طرف های مؤسس: به طور مشترک حکومت های جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری اسلامی ایران و جمهوری هند؛
- ه. کالا: تمام انواع کالاها (با سیستم گداهای هماهنگ) که حمل کننده مسئولیت انتقال آنها را به موجب قرارداد حمل و نقل از طریق دهلیزهای حمل و نقل بین المللی برعهده می گیرد؛
- و. کالاهای خطرناک: هرگونه مواد، کالاها و زباله های شناخته شده بین المللی، که بنابر خصوصیات آن در جریان حمل و نقل، بارگیری یا تخلیه منجر به انفجار، حریق یا خسارت به کالاها و زیرساخت های حمل و نقل و همچنان به زندگی، صحت، محیط زیست و امنیت ملی گردند؛
- ز. میدان هوایی بین المللی: مکان ثابتی که در آنجا طیاره ها نشست نموده و برای حمل و نقل هوایی بین المللی باز باشد و همچنان برای بارگیری و تخلیه کالاها و سوار شدن و تخلیه مسافر استفاده گردند؛
- ح. بندر دریایی بین المللی: مکان ثابتی که در آنجا کشتی ها لنگر انداخته و برای کشتیرانی بین المللی باز باشند و همچنان برای بارگیری و تخلیه کالا و سوار شدن و تخلیه مسافر استفاده گردند؛
- ط. دهلیز حمل و نقل و ترانزیت بین المللی: شبکه ای از سیستم حمل و نقل اصلی که طرف های متعاقد را برای حمل و نقل بین المللی از طریق بندر چابهار وصل می کند؛
- ی. حمل و نقل بین المللی: انتقال قانونی کالا و مسافر توسط انواع مختلف حمل و نقل (زمینی، دریایی و هوایی) از طریق قلمروهای داخلی طرف ها؛
- ک. سرمایه گذاری: هرگونه سرمایه گذاری که توسط نهاد های مالی و تمویل کننده (ملی و بین المللی) برای توسعه پروژه های زیربنایی حمل و نقل در امتداد دهلیز حمل و نقل بین المللی صورت گیرد؛
- ل. حمل و نقل چند وجهی: حمل و نقل کالاها با حداقل دو نوع سیستم حمل و نقل متفاوت؛

- (م) مسافر: هر شخص حقیقی که به طور قانونی از یک مکان به مکان دیگر توسط ترانسپورت زمینی، دریایی یا هوایی و یا ترکیبی از آنها از طریق دهلیز حمل و نقل بین المللی مسافرت نماید؛
- (ن) کالای فاسد شدنی: هر نوع کالایی که ایجاب تدابیر محافظتی و روش های حمل و نقل سریع عبور از سرحد (زمینی، دریایی و هوایی) و دهلیز حمل و نقل بین المللی را نماید؛
- (س) ترانزیت: حمل و نقل کالا و مسافر در قلمرو یکی از طرف های متعاقد از طریق دهلیزهای حمل و نقل بین المللی که در آن نقاط مبدأ و مقصد خارج از قلمرو همان طرف موقعیت داشته باشد؛
- (ع) حمل و نقل: به معنای انتقال کالا و مسافر از طریق جاده، خط آهن، دریا، هوا و یا ترکیب هر یکی از این ها؛
- (ف) حمل و نقل کالا و مسافر: به معنای حمل و نقل کالا و مسافر توسط یک یا چند نوع سیستم ترانسپورتی از یک محل به محل دیگر برای بررسی.

ماده ۲

حیطه عمومی

۱. مفاد این موافقتنامه، حمل و نقل و ترانزیت بین المللی کالا و مسافر را که از طریق قلمرو طرف های متعاقد توسط انواع مختلف حمل و نقل در امتداد مسیرهای تصویب شده توسط شورای هماهنگی صورت می گیرد و مطابق به ماده (۹) این موافقتنامه تشکیل یافته است، تنظیم می نماید؛
۲. به منظور تطبیق این موافقتنامه، مراجع ذیصلاح طرف های متعاقد به شرح زیر می باشند:
- از جانب جمهوری اسلامی افغانستان: وزارت ترانسپورت و هوایوردی ملکی
 - از جانب جمهوری اسلامی ایران: وزارت راه و شهرسازی
 - از جانب جمهوری هند: وزارت امور خارجه
۳. این موافقتنامه به حقوق و وجایب ناشی از موافقتنامه ها و معاهدات بین المللی که طرف های متعاقد عضو آن هستند، به شمول آن هایی که میان طرف های متعاقد منعقد گردیده اند، تأثیر نمی گذارد. در صورتی که مفاد این موافقتنامه در تضاد با سایر تعهدات بین المللی طرف های متعاقد قرار گیرد، طرف های متعاقد می توانند موضوع را با شورای هماهنگی مورد بحث و گفتگو قرار دهند.

ماده ۳

امضاء:

امداد این موافقتنامه به شرح زیر اند:

۱. ایجاد یک دهلیز حمل و نقل قابل اعتماد برای حمل و نقل و ترانزیت کالا و مسافر از طریق بندر چابهار میان جمهوری اسلامی افغانستان، جمهوری اسلامی ایران و جمهوری هند؛
۲. افزایش مؤثریت دهلیز حمل و نقل به هدف بهینه سازی مصارف حمل و نقل؛
۳. جلب حمل و نقل کالا و مسافر سایر کشورها از طریق دهلیزهای حمل و نقل بین المللی؛
۴. تسهیل بخشیدن دسترسی به بازارهای بین المللی با استفاده از حمل و نقل زمینی، دریایی و هوایی از طریق بندر چابهار؛
۵. اطمینان از مصونیت سفر و تطبیق معیارهای مصونیت در رابطه به حمل و نقل کالا و مسافر و همچنین حفاظت زیست محیطی میان کشورهای طرف؛
۶. ساده سازی، هماهنگ ساختن و معیاری سازی روشهای حاکم بر حمل و نقل بین المللی کالا و مسافر مطابق به موافقتنامه ها و کنوانسیون های بین المللی که طرف های متعاقد عضو آن هستند.

ماده ۴

دهلیزهای حمل و نقل بین المللی

۱. طرف های متعاقد مصمم به مسیرهای حمل و نقل و دهلیز ترانزیتی بین المللی بوده و زیربناهای حمل و نقل را که برای حمل و نقل کالا و مسافر استفاده می شوند، مشخص می نمایند؛
۲. طرف های متعاقد تلاش می کنند تا کلیه تدابیر لازم را غرض فراهم سازی مساعدت برای یکدیگر از طریق سرمایه گذاری جهت بهبود پروژه های زیربنایی حمل و نقل در امتداد دهلیزهای حمل و نقل بین المللی اتخاذ نمایند؛
۳. بنادر خشکه هر یک از طرف های متعاقد، که در دهلیزهای ترانزیتی تعیین شده موقعیت دارند، به عنوان نقاط مبدأ یا مقصد تکتی می گردند.

ماده ۵

تسهیلات توسعه یافته برای حمل و نقل بین المللی کالاها و مسافران

۱. در جریان اجرای این موافقتنامه، طرف های متعاقد باید تسهیلات مؤثر را در رابطه به حمل و نقل بین المللی کالا و مسافر از طریق قلمروهای شان مطابق به قوانین داخلی خویش فراهم سازند؛
۲. طرف های متعاقد باید صدور ویزا را تسهیل بخشند؛
۳. طرف های متعاقد باید اقداماتی را در ارتباط به تسهیل عبور و مرور وسایط نقلیه در امتداد دهلیزهای حمل و نقل بین المللی فراهم سازند.

ماده ۶

مقررات حاکم بر حمل و نقل کالاهای خطرناک، ممنوعه و دارای کاربرد مضاعف

۱. بر اساس موافقتنامه هدا، حمل و نقل کالاهای خطرناک، ممنوعه و دارای کاربرد مضاعف از طریق قلمرو یک طرف بدون مجوز قبلی از کشور مربوطه ممنوع میباشد.
۲. طرف های متعاقد باید این گونه کالاها را مشخص ساخته و متعاقباً کمیته پیگیری یک لست را مطابق به ماده (۱۰) این موافقتنامه ترتیب نماید. کمیته پیگیری لست کالاهای مشخص شده را جهت تأیید به شورای هماهنگی گسیل مینماید.
۳. کشور امانت دار و دارالانشای این موافقتنامه باید طرف های متعاقد را از تأیید لست مزبور اطلاع دهد.

ماده ۷

مقررات حاکم بر حمل و نقل کالاهای فاسد شدنی

۱. طرف های متعاقد باید حمل و نقل کالاهای فاسد شدنی را حین عبور از سرحدات شان بدون هرگونه تأخیر غیر موجه تسهیل و تسریع بخشند.

ماده ۸

گمرک و مالیات

۱. طرف های متعاقد گام هایی را برای معیاری سازی، ساده سازی، و هماهنگ ساختن قواعد گمرکی و مقررات حمل های اداره انتقال کالا و مسافر در امتداد راه ترانزیت بین المللی و دهلیزهای ترانسپورتی بر میدارند.
۲. طرف های متعاقد تلاش میورزند تا مالیات دولتی و مالیات غیر مستقیم به شمول هزینه های برخاسته از خدمات روی کالاهای ترانزیتی را کاهش دهند.
۳. هزینه هایی که برخاسته از خدماتی باشند، که توسط دولت و یا سکتور خصوصی (ترانسپورت) ارائه می گردند، را می توان روی کالا و مسافر در ترانزیت وضع کرد.

ماده ۹

شورای هماهنگی

۱. برای اجرای این موافقتنامه، طرف های متعاقد شورای هماهنگی را که متشکل از مین های وزارت خانه های مربوطه و یا هم نمایند های حقوقی آنها باشد (در مطابقت با فقره ۲ ماده دوم) ایجاد می کنند؛ که وظایف زیر را انجام خواهند داد:

ا. نظارت از تطبیق احکام موافقتنامه؛

ب. تأیید تعدیلاتی که به این موافقتنامه پیشنهاد می‌شوند؛

ج. تأیید پیشنهاداتی که توسط کمیته پیگیری، برای بهبود جریان اشیاء و مسافری در ترانزیت و افزایش جذابیت ترانسپورت بین‌المللی و دهلیزهای ترانزیتی، ارائه می‌گردند؛

د. تأیید راه‌های ترانسپورتی و دهلیزهای ترانزیتی که توسط کمیته پیگیری ارائه می‌گردند؛

ه. تأیید پیشنهاداتی که توسط کمیته پیگیری در قسمت کاهش مالیات و هزینه‌های ترانسپورت و ترانزیت کالا و مسافر از طریق دهلیزهای ترانزیتی و ترانسپورتی با استفاده عظیمی از حمل و نقل گوناگون، ارائه می‌گردند؛

و. تصمیم روی نتایج مطالعاتی که توسط کمیته پیگیری به هدف کاهش مالیات و تعرفه‌های فعلی انجام شده‌اند، که این مالیات و تعرفه‌ها توسط طرف‌ها در بنادر، ترمینال‌های سرحدی زمینی، میدان‌های هوایی، جاده‌ها، خطوط آهن، و راه‌های دریایی اعمال گردیده‌اند، و همچنین تصمیم روی پیشنهادات دیگر؛

۲. شورای هماهنگی اولین جلسه‌اش را طی سه ماه از تاریخ انفاذ این موافقتنامه برگزار میکند تا قواعد طرآنعمل‌های شورای هماهنگی و همچنین میکانیزم عملکرد کمیته پیگیری را تنظیم کند.

۳. شورای هماهنگی حد اقل سال یکبار، به طور متناوب، به ترتیب الفبای انگلیسی، در قلمرو طرف‌های متعاقد یا بنابر تقاضای هریک از طرف‌های متعاقد تشکیل جلسه میدهد.

۴. تصمیم شورای هماهنگی به اتفاق آراء اتخاذ خواهد شد.

ماده ۱۰

کمیته پیگیری

۱. اولین جلسه کمیته پیگیری طی دو ماه بعد از اولین جلسه شورای هماهنگی برگزار می‌گردد. بعد از آن، کمیته پیگیری نیز حد اقل سال یکبار قبل از جلسه شورای هماهنگی یا بنابر تقاضای هریک از طرف‌های متعاقد جلسه دایر خواهد کرد؛

۲. رئیس‌هیاتی که از هریک از طرف‌های متعاقد در کمیته پیگیری نمایندگی می‌کند، به سطح رئیس عمومی یا معادل آن خواهد بود. اعضای کمیته پیگیری از طریق مجاری دیپلماتیک اعلان می‌گردند.

۳. زمان و محل دقیق جلسه کمیته پیگیری با هماهنگی کشورهای عضو مشخص و از طریق مجاری دیپلماتیک ابلاغ می‌گردد.

۴. کمیته پیگیری وظایف زیر را انجام میدهد:

۱. تعیین مسیرهای ترانسپورت بین المللی و دهلیزهای ترانزیتی؛

ب. مطالعه موضوعات مربوط به مالیات، هزینه ها، و تعرفه هایی که در حال حاضر بالای بنادر، خطوط آبن، جاده ها، و محلات تلاشی سرحدی توسط هریک از طرف ها وضع شده اند، و همچنان تسلیم دهی پیشنهادات به شورای هماهنگی به خاطر افزایش جذابیت ترانسپورت بین المللی و دهلیزهای ترانزیتی؛

ج. مطالعه موضوعات مربوط به تسهیلات موجوده و آینده ترانسپورت و زیربنای ترانسپورتی در قلمرو طرف ها، در صورت نیاز؛

د. برای بدست آوردن اهداف این موافقتنامه پیشنهاداتی که در این عرصه تهیه می گردند نباید در تناقض با قوانین ملی هیچ یک از طرف ها قرار داشته باشند.

ه. پروتوکول های اجرایی مورد نیاز در عرصه های ترانسپورت و ترانزیت، طرز العمل های گمرکی، بنادر، و امور قونسل که در چارچوب زمانی روی آن جهت تطبیق این موافقتنامه توافق صورت گرفته، ارائه می گردند.

و. ارائه پیشنهادات برای هماهنگی ساختن پالیسی های ترانسپورت و ترانزیت بخاطر توسعه ترانسپورت بین المللی و دهلیزهای ترانزیتی و زیربنای مورد نیاز برای ترانسپورت، ترمینل های سرحدی زمینی، بنادر، ظرفیت سازی، و آموزش؛

ز. ارائه پیشنهادات بخاطر افزایش جریان کالاها و مسافران در ترانزیت از طریق ترانسپورت بین المللی و دهلیزهای ترانزیتی؛

ح. آماده ساختن گزارش های دوره یی و جامع روی پیشرفت ها در تطبیق این موافقتنامه.

۱۱ ۵۵۴

حل منازعات

۱. هرگونه اختلاف میان طرف های متعاقد که برخاسته از تفسیر و یا تطبیق این موافقتنامه باشد، از طریق مذاکرات میان طرف های متعاقد حل و فصل می گردد.
۲. اگر طرف های متعاقد ذریع در اختلاف، نتوانند از طریق مذاکره طی نه ماه از آغاز مذاکرات به یک راه حل برسند، اختلاف به شورای هماهنگی ارجاع می گردد.
۳. اگر شورای هماهنگی نتواند طی یک سال از تاریخ تحویل گیری اختلاف برای آن راه حلی پیدا کند، از طریق داوری حل و فصل خواهد شد. طرف های اختلاف روی شیوه داوری توافق خواهند کرد.

ماده ۱۲

الحاق

۱. این موافقتنامه برای الحاق هر کشوری، باز می‌باشد.
۲. هر کشوری که قصد الحاق به این موافقتنامه را داشته باشد می‌تواند به کشور امانت دار و دارالانشای آن به صورت کتبی اطلاع دهد.
۳. الحاق کشور درخواست دهنده بنابر توافق طرف های مؤسس صورت می‌گیرد.

ماده ۱۳

کشور امانت دار و دارالانشای دایمی

۱. جمهوری اسلامی ایران کشور امانت دار و محل دارالانشای دایمی این موافقتنامه می‌باشد. کشور امانت دار نسخه های تصدیق شده این موافقتنامه را به طرف های متعاقد تسلیم می‌دهد.
۲. دارالانشای مذکور طرف های متعاقد را در مورد الحاق عضو جدید یا انصراف یکی از طرف های متعاقد آگاهی می‌دهد.

ماده ۱۴

تعدیلات

۱. تعدیلات در این موافقتنامه بعد از تصدیق توسط شورای هماهنگی و امضای آن توسط تمام طرف های متعاقد با در نظر داشت ماده پانزدهم این موافقتنامه نافذ گردید و بخش متمم آن را تشکیل می‌دهند.

ماده ۱۵

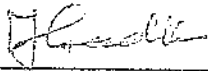
اهمیت و انفاذ

۱. این موافقتنامه سی (۳۰) روز بعد از تاریخ آخرین اطلاع کتبی توسط هر یک از طرف های متعاقد به کشور امانت دار و دارالانشای دایمی از طریق مجاری دیپلماتیک در مورد تکمیل تمام مراحل حقوقی مورد نیاز، برای مدت ده سال نافذ می‌باشد. کشور امانت دار و دارالانشای دایمی، طرف های متعاقد دیگر را در این مورد مطلع می‌سازد.
۲. پس از مدت مذکور، این موافقتنامه همچنان نافذ خواهد بود، مگر این که یکی از طرف های مؤسس، کشور امانت دار و دارالانشای دایمی را به صورت کتبی از قصدش برای انصراف از موافقتنامه از طریق مجاری

دیپلماتیک خبر دهد. در آن صورت این موافقتنامه شش ماه بعد به آن طرف متعاقد، فسخ شده تلقی خواهد شد.

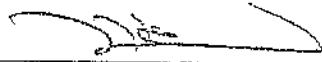
۳. هر یک از طرف های متعاقد به جز از طرف های مؤسس می تواند به عین شیوه انصراف خود را اعلام بدارد.

این موافقتنامه در برگیرنده یک مقدمه و پانزده ماده میباشد که در سه نسخه اصلی به زبان های دری، پشتو، هندی، فارسی و انگلیسی در شهر تهران به تاریخ سرم جزای ۱۳۹۵ هجری شمسی مصادف با ۲۳ می ۲۰۱۶ میلادی به امضا رسید، که معنی دارای اعتبار یکسان می باشند و در صورت بروز اختلاف، به متن انگلیسی آن مراجعه می گردد.

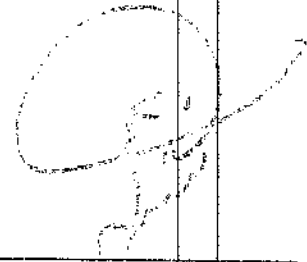
نبین کهنکاری

وزیر کشتی رانی و ترانسپورت زمینی
جمهوری هند

عباس آخندی

وزیر راه و شهر سازی
جمهوری اسلامی ایران

شوکتور محمد الله بشار

وزیر ترانسپورت و هواوردی ملکی
جمهوری اسلامی افغانستان